

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΒΑΖΟΥ

Ένας γυρολόγος πέρασε μιὰ μέρα από τὸ χωριό μου, καὶ πούλαγε διάφορες πραγμάτιες, τσίτια, λεφάρια καὶ μαντίλες. Ἐμφαντικό μου φαίνεται χρειάζονταν μαντίλα, ἀγόρασε μιὰ καὶ πλέρωσα ἐγὼ τὰ κοστικά της. Ἀπὸ τότες ἀρχισε τὸ ριζικό μου νὰ μουρταρενεῖ. Ἐγὼ τότε μορφο βάζο ράβιζα ὅσο μιὰ μαντίλα! Δὲν ἀντέξε ἡ καρδιά μου, καὶ στὸ καλάθι μέσα πού μ' ἔφερξε ραγίστικα, πῆς ἀπ' τὸν καημό, πῆς ἀπ' τὸ πένιο, δὲν ξέρω.

Ποτές δὲν εἶχα φανταστεῖ, στὸ ψηλὸ ράφι τοῦ μικροῦ μαγαζιῶν πού θρυσκόμουν, βασιλιάς μέσα σὲ ὅλα, μιὰ τέτοια κακοπορία. Μὲ πήρε πάλι τὸ παράπονο, ἔκλαψα καὶ κοιμήθηκα.

Σὰν ξύπνησα, θάτανε πρωί, μὰ κλεισμένο στὸ καλάθι, δὲν ἔβλεπα τίποτε. Κατάλαβα, μόνο πὼς ταξίδευα. Καὶ πού πήγα; Πού θὰ ξέπεφτα πάλι; Δὲν ἤξερα. Κ' ἡ θλίψη μου μεγάλωνε.

Φαίνεται πὼς εἶχε τελιώσει τὸ ταξίδι μου, γιατί θρέθηκα πάλι σ' ἓνα ράφι, παρόμοιο μὲ τὸ πρῶτο. Λυπήθηκα. Νὰ ταλαιπωριέται κανένας γιὰ τὴν ἴδια κατάντια! Μὰ κάλιο νάμενα κ' ἐδῶ γιὰ πάντα.

Παρουσιάστηκε μιὰ μέρα στὸ μαγαζί μιὰ καλόκαρδη κυρά καὶ ρώτησε:

— Πουλᾶς τοῦτο τὸ βάζο, ἔμπορα;

— Γιὰ πούλημα τῶχο, ἀπαντᾷ αὐτός.

— Καὶ πόσα μοῦ τὸ δίνεις;

— Ἐξηνταπέντε γρόσια μοῦ κοστίζει, πενήντα σοῦ τὰφηνω, γιατί μοῦχει ραγίσει. . .

Μὲ καλοκοίταξε ἡ καλόκαρδη κυρά καὶ εἶπε:

— Ἐμπορα, τὸ ραγισμό του εἶναι σανερό. Σοῦ δίνω σαράντα γρόσια.

— Νάχεις χάρη, πάρ' το, καὶ νὰ μοῦ θυμᾶσαι πὼς ἔχει ἀξία πὺν μεγάλη. . . μουρμούρισεν ὁ ἔμπορος. Ἀξία πὺν μεγάλη! Δὲν τῆξερα πὼς εἶχα ἀκόμα ἀξία. Συγκινήθηκα καὶ καμάρωσα. Μὲ φούχτισε μὲ τὰ χοντρά του χέρια, μοῦ πήρε τὴ σκόνη μου μὲ τὸ μανίκι του καὶ μὲ παράδωσε στὰ λεπτὰ χερῶνα τῆς καλόκαρδης.

Μὰ τὸ φτωχὸ μου ριζικὸ μοῦγραφε καὶ ἄλλες λύπες. Λίγες μέρες στάθηκα στὸ φτωχικό της. Καὶ τὸ λέγω φτωχικό, γιατί ἐγὼ τὸ ραγισμένο ἤμουν τὸ καλύτερο στολίδι τῆς καμαράς της. Καὶ μάγαποῦσε, δὲν ξέρω γιατί μάγαποῦσε πολὺ. Ὡρες μὲ χάριδενο στὴν ἀγκαλιά της. Μὲ κοίταξε, κ' ἔβλεπα τόση χαρὰ κ' εὐτυχία στὰ μάτια της, πὺν προτιμοῦσα νὰ πέθαινα στὰ χέρια της. Πόσο θάταν πὺν γλυκὸς ὁ θάνατός μου κοντὰ της. Θυμοῦμαι ἀκόμα σὰν μὲ κρατοῦσε στὰ χερῶνα της, καὶ μὲ καμάρι μ' ἔδειχνε στὸν κάθε μουσαφίρη. .

— Κοιτάχτε τὸ ἀγαπημένο μου βάζο. Σκαδᾶτε τέτοιω χάρη; Δὲν εἶναι τρέλλα;

Κ' ἔσιαχνε ὁλόενα τὰ σκοῖνα καὶ μυρτόκλαδα πὺν συντηροῦσα στὴν ἀγκαλιά μου.

Καὶ μιὰ μέρα, πόσο λυποῦμαι ἀκόμα, παραπονέθηκα πὺν δὲ μοῦδαζε καὶ τριαντάφυλλα. Ἀχ, πόσο λυποῦμαι ἀκόμα γιὰ τὸ ἄσχετο παράπονό μου. Τὴν εὐτυχία δὲν τὴ φέρουν μόνον τὰ τριαντάφυλλα. . .

Ἡ τελευταία ἐπισκέπτρια ἦταν μιὰ ἀρχοντοπούλα, καὶ ὁ λόγος της περνοῦσε στὴν καλόκαρδη.

— Τοῦτο τὸ βάζο θὰ σοῦ τὸ πάρω καὶ σοῦ πλερώνω τὸ κόστο του.

— Ἀν ξέρεις τὴν ἀγάπη πὺν τοῦχο, εἶπεν ἡ κυρά

μου, δὲ θὰ μοῦ τὸ πάρεις.

— Μικρὸ τὸ κακό, κομμένη. Σὲ μένα ταιριάζει πὺν καλά.

— Ὁ λόγος σου προσταγὴ, καὶ πάρε το. .

Καὶ παίρνει τὰ σκοῖνα καὶ τὰ μυρτόκλαδα ἡ κυρά μου, καὶ τὰ πετᾷ στὸ δρόμο. Ἐτρεψε, καὶ ταλαντεύθηκα στὰ χέρια της. Γιατὶ νὰ μὴ γλυστρήσω τότες νὰ τσακιστῶ στὰ πόδια της καὶ νὰ πεθάνω. . .

Μὲ πήρε ἡ ἀρχοντοπούλα στὸ βαρύτιμο σαλόνι της, πὺν πέντε γλομπάνια ἔφεγγαν σὰν ἥλιοι. Τότες εἶδα τὴν ταπεινοσύνη μου. Ἦμουν τὸ ἀσχημότερο κῆ μέσα θαρρεῖς πὺν τὸ κατάλαβε κ' ἡ ἀρχοντοπούλα καὶ μὲ γέμισε τριαντάφυλλα γιὰ νὰ φαντάξω. Μάφισεν ἐκεῖ μέσα καὶ μ' ἓνα τιζ, σκοτεῖνιασε. Κι ἄκουσα τότες, ἄκουσα λόγια, πὺν δὲν τὰ εἶχα ξανακούσει. Ἐτριξε πρῶτα τὸ τριπόδι.

— Γιὰ κοιτάχτε μοῦτρα πὺν μᾶς φέρανε. . Τὰ τριαντάφυλλα τὸ μάραναν.

Κι ἄκουσα γέλια δυνατά.

Κ' ἓνα κάντρο ποῦταν κοντὰ μου, μουρμούρισε:

— Σὲ μένα ξέσπασεν ἡ μπόρα, Δὲ βλέπω τίποτε. Σὰ βουνὸ στυλῶθηκε μπροστὰ μου.

— Ἀλήθεια, τί χοντροκοπία. . . εἶπε ἓνα ἄλλο βάζο.

— Ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἱριδας ἔβαλε πάνω του. . . εἶπεν ἓνα ἀσχημὸ πὺν σκεκότανε στὴ γωνία. Καὶ πὺν νὰ ξέρει. . .

— Καὶ τί φταίει τὸ κακόμοιρο; ἀπάντησε τὸ ρολόγι καὶ κατάλαβα πὺν μὲ κοίταξε συμπαθητικά. Αὐτὸ τὸ γούστο εἶχε ὁ τεχνίτης του.

— Βρὲ κ' ἡ τεχνίτης; φώναξε γελαστά ἓνα κρουσῶ-λινω. Ἐγὼ μονάχα ἀξίζω, πὺν δὲν κρύβω τίποτα, κανένα ψεγάδι μέσα μου. Τέτοιος τεχνίτης κομμάτια νὰ γίνει. Μωρὲ γούστο, νὰ μὴ βλέπεις πότε εἶναι πασι-κὸ καὶ πότε λερωμένο. . . Σὺν καὶ μένα τίποτε καλύτερο στὸν κόσμο.

— Πάψε, εἶπε τρίζοντας τὸ τριπόδι ὡς μὴν ἤμουν ἐγὼ, καὶ θάβλεπες πὺν θὰ φαντάξες. . .

— Μήπως ἐγὼ δὲ σὲ στολίζω;

— Βάρος μοῦ δίνεις μοναχά, καὶ ἂν κάνω πὺν κοι-νέμαι. . .

Σὲ λίγο τὸ ρολόγι χτύπησε, κ' εἶπε νὰ κοιμηθοῦμε. Πὺν νὰ μὲ πάρει ὕπνος. . . Τὰγκάδια τῶν τριαντά-δύλων κεντοῦσαν τὴν πληγὴ μου καὶ λήθαιναν τὸν πόνο μου. Ἀχ, τί δάσκαμο μοῦ χύναν τὰ φτωχὰ σκοῖ-να κ' οἱ μυρτίες, καὶ τί παρᾶδεις ἡ ἀγκαλιά της κα-λόκαρδης κυρᾶς μου. Καὶ πόσο μᾶθω τώρα θαδῶ πὺν μόνον τὰ τριαντάφυλλα δὲ φέρουν τὴν εὐτυχία. . .

ΤΙΟΥΧΑΣ

ΑΙΣΩΠΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

(Ἀρ. ρουβᾶ—Γιὰ πολὺν μεγάλη παιδεία

Ἡ κουρούνα ἡ πονηρὴ
βάφει ἀσπρα τὰ φτερά,
μπάινει σὲ περιστρωῶνα
καὶ περνάει μιὰ χαρά.
Τρώει, πίνει καὶ κοπρίζει
καὶ . . . «τὴν Ἄρτα φροερίζει».

Σὰν ξεθάψαν τὰ φτερά της
κ' εἶδαν τὴν κατεργαριά της—
—Μπα, τῆς λείει μιὰ περιστέρα,
ἄει στὸ Διάολ' ἀπὸ δῶ πέρα.
—Φύγε σύ. . ., τῆς λείει, χαϊδάν. . .
γὼ πλὴν. . . κατοχὴ ἔχω κάνει. . .»

ΣΑΤΑΝΑΣ